

Nagroda dla nieskorumpowanych

Mo Ibrahim, milioner z Sudanu, jest fundatorem afrykańskiej sieci telefonii komórkowej Celtel International. Z Wielkiej Brytanii, której jest obywatelem, powrócił do Afryki z zamiarem prowadzenia biznesu w europejskim stylu, którego mottem byłoby - "Nie damy ani funta łapówki".

W 2005 roku Ibrahim sprzedał udziały w firmie za 3,3 miliarda dolarów, a następnie 26 października 2006 zainicjował przyznawanie nagrody dla tych przywódców afrykańskich, którzy nie dadzą się złapać w sidła władzy i korupcji. Nagroda jest niebagatelna, bo sięgająca 500 tysięcy dolarów rocznie przez pierwsze 10 lat, a następnie 200 tysięcy dolarów rocznie dożywotnio. Jest to jak dotąd najwyższa nagroda na świecie, przewyższająca Nagrodę Nobla (1,3 miliona dolarów). Fundacja nie rości sobie praw do kontroli, w jaki sposób wydawane są otrzymane w jej ramach środki.

Wyróżnienie Ibrahima jest przyznawane byłym przywódcom z Afryki, którzy zostali wybrani w wyborach demokratycznych i prezentują najwyższe standardy rządzenia. Wymóg stawiany głowie państwa dotyczy także pełnienia urzędu przez pełną kadencję przewidzianą przez konstytucję danego państwa.

Zwycięzca Nagrody jest wybierany przez niezależny Komitet, którego członkowie są mianowani przez Radę Fundacji. Komitet ocenia wszystkich liderów Afryki Subsaharyjskiej, a także kondycję krajów w trakcie sprawowania przez nich funkcji głowy państwa.

Fundacja Mo Ibrahima rozważa przyznanie kolejnych 200 tysięcy dolarów rocznie, przez dziesięć lat z przeznaczeniem na działania społecznie pożyteczne zainicjowane przez laureata nagrody.

Dotychczasowymi laureatami Nagrody Ibrahima są:

Festus Gontebanye Mogae - lider Demokratycznej Partii Botswany, trzeci prezydent Botswany, wybrany dwukrotnie w demokratycznych wyborach w 1998 i w 2004 roku.

Joaquim Alberto Chissano - drugi przywódca Mozambiku, pełniący swój urząd od 1986 do 2005 roku; nie ubiegał się o trzecią kadencję dozwoloną przez konstytucję.

Honorowym laureatem nagrody jest Nelson Rolihlahla Mandela.

Fundacja Ibrahima publikuje Ranking Dobrego Rządzenia (Ibrahim Index of Good Governance), w którym bierze się pod uwagę pięć kryteriów, w tym m.in. rządy prawa, transparentność i korupcję. W ocenie krajów Fundacja Ibrahima opiera się w dużej mierze na Indeksie Percepcji Korupcji, publikowanym przez Transparency International, uważając to badanie za wyznaczające kluczowe standardy w ocenianiu korupcji w poszczególnych krajach.

Inicjatywę przyznania Nagrody wsparli były prezydent Bill Clinton, Nelson Mandela i były Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych Kofi Annan.

Nagroda Ibrahima wywołała żywą dyskusję w Afryce. Niektórzy uważają, iż jest ona sama w sobie łapówką dla przywódców, by w końcu robili to, co do nich należy. Podczas gdy na innych kontynentach liderzy działają w imię dobrobytu krajów w zamian za ustanowioną pensję, to już w Afryce uważa się to za rzecz trudną i zadziwiającą tak bardzo, że przyznaje się wyróżnienia. Jakkolwiek, zdaniem niektórych Mo Ibrahim sprzeciwiał się korupcji w trakcie zarządzania Cetelem, to nagroda imienia Ibrahima jest przez niektórych uważana za jego pierwszą łapówkę.

19 października 2009 Komitet ogłosił, iż w tym roku Nagroda Ibrahima nie zostanie przyznana i mogą minąć lata, zanim zasłuży na nią odpowiedni kandydat.

Źródła: moibrahimfoundation.org; edition.cnn.com; allafrica.com; allafrica.com

Opublikowano w dniu 26.10.2016 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA